

МАКТАБГАЧА VA BOSHLANG'ICH TA'LIMDA KADRLAR TAYYORLASHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING O'RNI

Muazam Radjabova Akramjonovna

*Sharof rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti
Maktabgacha va boshlang'ich talim fakulteti 3 bosqich talabasi*

Annatsiya: Ushbu maqolada Maktabgacha va boshlang'ich ta'limda kadrlar tayyorlashda raqamli texnologiyalarning o'rni, Interaktiv tarkibi, Qulayliklari, Moslashuvchanligi, Innovatsion o'qitish usullari haqida ma'lumotlar berildi.

Kalit so'zlar: Maktab, raqamli darsliklar, yosh, fikrlash, electron, boshlang'ich, kadrlar.

Maktabgacha va boshlang'ich ta'limda raqamli texnologiyalardan foydalanish o'qitish va o'rganishning yangi va zamonaviy usullariga ko'plab eshiklarni ochdi. Raqamli texnologiyalarning kadrlar tayyorlashdagi o'rni o'quv materiallari va ta'lim mazmunining yosh o'rganuvchilarga qanday taqdim etilishini inqilob qildi. Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim yo'nalishida kadrlar tayyorlashda raqamli texnologiyalarning o'z o'rni quyidagilardan iborat.

Interaktiv tarkib

Raqamli texnologiyalar yordamida o'quv adabiyotlari interaktiv bo'lib qolishi mumkin, bu esa o'quvchilarga darslarni dinamik va mazmunli tarzda olib borish imkonini beradi. Raqamli darsliklarda o'rganishni qiziqarli, qiziqarli va unutilmas qilib qo'yadigan audio, video, animatsiyalar va interaktiv xususiyatlar o'z ichiga oladi. Interaktiv mazmundan foydalanish o'quvchilarning qiziqishi va tasavvurini shakllantiradi, tanqidiy fikrlashni yo'lga qo'yadi, o'quvchilarga murakkab tushunchalarni yanada samarali tushunishga yordam beradi.

Qulaylik

Kadrlar tayyorlashda raqamli texnologiyalardan foydalanish qulaylikni oshirishga imkon beradi. Onlayn darsliklarga turli qurilmalarda, shu jumladan kompyuter, smartfon va planshetlarda kirish mumkin, bu esa o'quvchilarga istalgan vaqtda, istalgan joyda o'rganish imkonini beradi. Bundan tashqari, raqamli darsliklarni ko'p tillarga tarjima qilish mumkin, ular birinchi tili ingliz tili bo'lmagan talabalarni joylashtirishadi.

Moslashuvchanlik

Raqamli texnologiya yordamida o'quv materiallari va darslarini individual o'rganuvchilar ehtiyojiga moslashtirish mumkin. O'qituvchilar raqamli darsliklardan foydalanib, o'quvchilarning qiziqishlari, qobiliyatlari va o'quv uslublariga mos keladigan odatiy tayyorlangan darslarni yetkazishlari mumkin. Maxsus o'quv

materiallarini yaratish imkoniyati turli darajadagi o'quvchilarga yordam berish imkoniyatini beradi.

Innovatsion o'qitish usullari

Kadrlar tayyorlashda raqamli texnologiyalar o'quv va shug'ullanishni kuchaytiruvchi zamonaviy o'qitish ko'nikmalariga imkoniyatlar yaratib beradi. Qiziqarli va suvga cho'mdiruvchi o'quv tajribasini taqdim etish uchun o'yin, simulyatsiya va virtual haqiqat kabi o'qitish usullaridan foydalanish mumkin.

Yangilanishlar va qayta ko'rib chiqishlar

Kadrlar tayyorlashda raqamli texnologiyalar oson yangilanish va revizorlarga imkon beradi. Raqamli darsliklarni osongina tahrirlash, yangilash va o'quvchilarga tarqatish mumkin. Materialni yangilashning bu qobiliyati noshirga yangilangan va aniq resurslarni ishlab chiqarishga imkon beradi.

Zamonaviy raqamli texnologiyalar butun dunyo bo'ylab barcha ta'lim muassasalarini rivojlantirish uchun yangi vositalarni taqdim etadi. Raqamlashtirish, o'rganilgan saboq va bilimlarni almashish uchun imkoniyatlar yaratib, odamlarga ko'proq ma'lumot olish va kundalik hayotlarida yaxshi qarorlar qabul qilish imkoniyatini beradi. Yaqin kelajakda ta'lim muhitida raqamlashtirish bilan bog'liq katta o'zgarishlar yuz beradi. Kadrlar tayyorlashda elektron ta'lim tizimi yangi imkoniyatlar va yangi vazifalarni yaratmoqda [8-30]. Asosiy imkoniyatlar qatoriga ta'limga oid muammolarni hal qilish, ta'lim shaklini tanlashni kengaytirish, bilimlarni uzatish vositalarini ko'paytirish kiradi. Raqamli texnologiyalarning zamonaviy ta'limdagi o'рни va rolini anglash zarurati maktabgacha va boshlang'ich ta'lim metodikasi va didaktikasi sohalaridagi zamonaviy tadqiqotlarda o'z aksini topishi kerak. Hozirgi kunda maktabgacha va boshlang'ich ta'lim integratsiyasida raqamli texnologiyalarni qo'llash muammolari kelgusida rivojlanish strategiyasini va unga yo'naltirilgan yo'nalishni tanlash bilan bog'liq izlanishlarga sabab bo'ladi. Kelajakda raqobatdosh ta'lim va tadqiqot modeliga o'tish uchun raqamli transformatsiya dasturi allaqachon ishlab chiqilishi kerakligi aniq. Elektron ta'lim tizimining muammolarini ikkita sinfga bo'lish mumkin: hozirgi (o'tish davri) va immanent. Bugungi kunda ta'lim tizimining raqamli texnologiyalarga tez kirib borishi axborot makonida taqdim etilayotgan ko'p narsalarni jiddiy tahlil qilish va pedagogik asoslash uchun asos yaratmoqda. Ushbu maqolaning maqsadi ta'lim jarayonini raqamli rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlarini, ularning afzalliklari va tahdidlariga asoslangan holda aniqlashdir, raqamli texnologiyalarni maktabgacha va boshlang'ich ta'lim tizimida ilmiy asoslangan holda amalga oshirish zarurati gipotezasi asosida tahlil qilish. Ta'lim muhitini raqamlashtirish turli shakllarda amalga oshirilishi mumkin: - mavjud o'quv materiallarini, shu jumladan ma'ruzalar, prezentatsiyalar, darsliklar, mustaqil ish uchun topshiriqlarni va bilimlarni boshqarish vositalarini elektron muhitni tarjima qilish; - o'qituvchi va bola-o'quvchi o'rtasidagi o'zaro aloqalar uchun interaktiv

elektron muhitni shakllantirish, shu jumladan o'qituvchilar uchun elektron sinflar yaratish, veb-seminarlar, munozarali forumlar o'tkazish va hk.; - yangi turdagi o'quv vositalarini yaratish: elektron darsliklar, elektron muammoli kitoblar, video ma'ruzalar, elektron topshiriqlar bazasi, kompyuter o'yinlari; - elektron muhit imkoniyatlaridan foydalangan holda ta'limning tubdan yangi shakllarini yaratish - axborotni xayoliy uzatish spektrini kengaytirish, rolli o'yinlar jarayonida turli vaziyatlarni modellashtirish, raqobatbardosh o'yinlarga taqlid qilish va hk.; - sun'iy intellekt imkoniyatlarini o'quv jarayoniga tadbiiq qilish.¹

Xulosa

Raqamli texnologiyalar maktabgacha va boshlang'ich ta'lim sohasida kadrlar tayyorlash yo'limizni o'zgarib ketdi. Undan foydalanish kengaytirilgan kirishni ta'minladi, o'quv materiallarini taqdim etishning alternativ vositalariga ko'ra moslashuvchanlikni oshirdi, bularning barchasi darslik materiallarining aniqligi va dolzarbligini saqlab qoldi. Raqamli texnologiyalarning ta'lim materiallari va tajribalariga integratsiyalashuvi faol o'rganishni osonlashtirish, individuallikni ta'minlash, o'quvchilarni kelajakka tayyorlash uchun zarurdir. Raqamli texnologiyalar bilan darsliklar va boshqa ta'lim resurslari o'zgaruvchan ta'lim landshaftining ehtiyojlari uchun ishlab chiqilishi va optimallashtirilishi kerak. Shunday qilib, noshirlar va o'qituvchilar o'quvchilarning ehtiyojlarini qondirishda qulay, moslashuvchan va samarali bo'lgan ta'lim materiallarini etkazib berishda raqamli texnologiyalarning potentsialini qo'llab-quvvatlash va tadqiq qilishda davom etishlari zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. "Science and Education" Scientific Journal August 2021 / Volume 2 Issue 8
2. Xalikova U.M. (2020). Maktabgacha ta'lim muassasalarida axborotkommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanishning dolzarbligi. Интернаука, 13-2, С. 78-79.
3. Khalikova U.M. (2020). Information and communication technology (ICT) in preschool education. ACADEMICIA: An International Multidisciplinary. "Science and Education" 3. Холикова У.М. (2020).
4. Эмоционально-методические системы обучения математическим концепциям в дошкольном образовании на основе информационных технологий. Academy. 56:5, С. 65-67.

¹ "Science and Education" Scientific Journal August 2021 / Volume 2 Issue 8
"Science and Education" Scientific Journal August 2021 / Volume 2 Issue 8